

Franciszek Sędzicki *Sprawiedlëwi rozdelënk*

Miôł na miono Jón, a bël baro biédnym knôpã. Czej mù zachòrza białka, ni miôł nawet czym napòlëc w piéckù. Ale dosc krótkò bël fòlwarczny las. Tak tej Jón długò nie mëslòł, le jachòł w pańsczi las, naladowòł so fórá drzewa, wkòł òbłòził sanã i rëszil dodóm. W drodze napòtkòł gò pón i spitòł sã, co òn wieze.

- A tec widzy pón, wiezã sano.
- A dze të pòdzòł drzewò, co të je ùkròdl z mégò lasu?
- Skòrno pón to ju widzy, tec téz je na wòzu.

Przëjachòł chłop dodóm i rzecze do swòji białci:

- Je zle, pón mie spòtkòł z drzewã i mdã mùszòł jic do durë.
- Nie wiész chłopie, jak bãdziesz w sòdze to chtëz tu bãdże robił? Lepi zabijã kùrã i panu jã zaniesesz, mòże òn cë jesz pòdarëje tã karã.

Co bëło pòcząc? Chłop wzał kòkòszkã pòd pòchã i szedł z nią do pana, chtërnégò przeprosył za ùkradłé drzewò i przërzekł, że ju wiący tak czegòs nie zrobi, a w pòdarënkù przënòszò mù kùrã.

– A cëz mie pò ti kùrze? – òdpòwiedzòł pón. – Jò jem z białkã, móm dwùch sënów, dwie córczi i jesz të, to co znaczy kùra na tëli òsob, jakze jã pòdzelëc? Pòwiédzże.

Na to chłop na sztót sã zamëslil, a pòtemù rzekł:

– To je łatwò rzecz: dlò pana i jasnie pani, jakò głowie dodomù, pòwinna sã dostac głowa, a córkóm, co lubią letkò chòdzëc i wiedno lôtac – to skrzidła, sënóm zòs, co lubią wiele chòdzëc i sã zabòwiac, przëpadną nodzi.

- A co z resztã? – pòwiòdò z ùsmiéchã pón.
- To òstónie dlò mie.

Dzedzëc sã rozesmiòł i òdeslòł chłopa z kùrã dodóm.

Chłop òpòwiedzòł całã sprawã białce. Ale białka, jak to przeważnie biwò, bëła baro gadatlëwò i òpòwiedza wszëtkò sąsòdce, przë chtërny sã pòchwòlëła, że ji chłop za jednã kùrã dostòł całã fórá drzewa òd swégò pana.

– Widzysz – rzekła sąsòdka do swégò chłopa Józka – të niedorajdo, nasz sąsòd Jón dostòł òd swégò pana za kùrã fórá drzewa, a të nic nie pòtrafisz zradzëc. Jò cë dóm piãc kùr, jidz do pana, zebë cë dòł bënòmni dwie fóre.

Przëszedł chłop z piãc kùrama do pana i rzekł to, co mù białka kòzała.

A dziedzëc na to:

- A co jò z piãc kùrama zrobiã, móm białkã, dwie córczi i dwùch sënów, a jesz të

do tegò. Jak jò móm je pòdzielëc?

– To jò, panie, nie wiém.

– To jidzë zawòłac Jana, ten cë dô radã.

Jón przëszedł i na pëtanié, jak pòdzielëc piãc kùr, òdpòwiedzòł:

– Pón, pani i jedna kùra – to je trójka, dwie córczi i kùra – to drëgò trójka, dwaji sënowie i kùra to trzecò trójka, a jò i dwie kùrë – to téz trójka.

Pón sã rozesmiòł, kòzòł wzac kùrë i dwie fórë drzewa z lasu, i òdesłòł chłopów dodóm.

Widzec, mùszòł to bëc baro szpòrtowny pón.